

Styrelsefolk i SFN och lokalklubbarna

STYRELSELEDAMÖTER

Hedersledamot: Juho Perttola, Ritaniemenkatu 8 H 44, SF 15240 Lahti 24.

Ordförande: Björn Lundberg, Runvägen 6, 821 00 Bollnäs, tel 0278-18585.

Sekreterare: Staffan Forslund, Furuvägen 16, 812 00 Storvik, tel 0290-11536.

Kassör: Åke Andersson, Sätter, 970 13 Hakkasbyn, tel 0975-41042.

Övriga ledamöter: Egon Grubbström, Box 26, 95094 Övertorneå, tel 0927-10264. Bernt Karlsson, PI 6134 Myckle, 93100 Skellefteå, tel 0910-55513.

Utsedda av lokalklubbarna: Bengt Henriksson, Slättervägen 34, 98100 Kiruna, tel 0980-17797 (Övre Norra), Gustav Rova, Plogvägen 4, 961 00 Boden, tel 0921-12028 (Norra), Kjell Rosberg, Ringvägen 32, 92070 Sorsele, tel 0952-10182 (Mellersta), Rolf Norstedt, Skolvägen 7, 79023 Svärdsjö, tel 0246-10648 (Södra), Anders Lillisterna, Stora Ek, 54200 Mariestad, tel 0501-33010.

Revisor: Curt Weman, Vångsten 39, 61500 Valdemarsvik, tel 0123-32010 och Hans-Erik Lundberg, PI 3480, 81010 Torsåker, tel 0290-25053.

Valberedning till årsmötet 1979: Hans-Erik Lundberg, (sammankallande) PI 3480, 81010 Torsåker, tel 0290-25053. Per Nordh, Lillehammar, Askeryd, 57040 Aneby, tel 0381-70042. Kjell Rosberg, Ringvägen 32, 92070 Sorsele, tel 0952-10182.

Övre Norra

Postgiro: 488089-4

Ordförande: Tore Strandgård, Lappgatan 42 B, 981 00 Kiruna, tel 0980-16417.

Sekreterare: Johnny Niva, Lasarettsgatan 45 A, 97200 Gällivare, tel 0970-12388.

Kassör: Kenny Arlebrandt, Schaktmästaregatan 3 A c/o Johansson, 97200 Gällivare, tel 0970-11330.

Norra

Postgiro: 489527-2

Ordförande: Gerdt Laestander, Box 494, 93080 Arvidsjaur, tel 0960-11301.

Sekreterare: K-E Lundgren, Hemvärnsgatan 18, 93080 Arvidsjaur, tel 0960-10507.

Kassör: Asta Rova, Plogvägen 4, 961 00 Boden, tel 0921-12028.

Mellersta

Postgiro: 485676-1

Ordförande: Folke Fredriksson, Murarvägen 7, 921 00 Lycksele, tel 0950-14207.

Sekreterare: Jerker Eriksson, Granitvägen 24, 921 00 Lycksele, tel 0950-13619.

Kassör: Arne Persson, Körsbärsvägen 50, 90258 Umeå, tel 090-46800.

Södra

Postgiro: 383731-7

Ordförande: Arne Åhs, Rönnbärsvägen 1, 66050 Vålberg, tel 054/47019.

Sekreterare: Ulf Kapla, PI 510, 68051 Stöllet, tel 0563-81175.

Kassör: Marianne Einarsson, Dalavägen 26, 821 00 Bollnäs, tel 0278-15951.

Sydsvenska

Postgiro: 915314-9

Ordförande: Per Nordh, Lillehammar, Askeryd, 57040 Aneby, tel 0381-70042.

Sekreterare: Stellan Ståhling, Nykvarn, 59050 Vikingstad, tel 013-31069.

Kassör: Margit Levi, Kåxöl, 38024 Päråd, tel 0480-92130.

STÅNDSKALL

Nr 2

1978

Klubbens kommittéer

AVELSRAD

Finsk spets

Staffan Forslund, Furuvägen 16, 81200 Storvik, tel 0290-11536 (sammankallande).
Stig Brännvall, Mansheden, 95056 Korpikå, tel 0975-10229 eller 0923-60014 (helgdagar).

Norrbottenspets

Rune Samuelsson, Kvarngatan 14, 97200 Gällivare, tel 0970-14171 (sammankallande).
Kenny Ärlebrand, Schaktmästargatan 3A, Co Johansson, 97200 Gällivare, tel 0970-11330 (sekreterare).

PROVREGELKOMMITTEER

Fågelprov

Rune Samuelsson, Kvarngatan 14, 97200 Gällivare, tel 0970-14171 (sammankallande).
Staffan Forslund, Furuvägen 16, 81200 Storvik, tel 0290-11536.
Gustav Rova, Plogvägen 4, 96100 Boden, tel 0921-12028.

Älgprov

Bernt Karlsson, PI 6134 Myckle, 93100 Skellefteå, tel 0910-55513 (sammankallande).
Jan Åkerman, Moistaberg, 15021 Mölnbo, tel 0158-60004.
Rune Johansson, Luleåvägen 42, 97200 Gällivare, tel 0970-11779.

TIDSKRIFTSREFERENTER

Staffan Forslund, Furuvägen 16, 81200 Storvik, tel 0290-11536.
Björn Lundberg, Runvägen 6, 82100 Bollnäs, tel 0278-18585.
Bernt Karlsson, PI 6134 Myckle, 93100 Skellefteå, tel 0910-55513.

LANDSKAMPSKOMMITTE

Gustav Rova, Plogvägen 4, 96100 Boden, tel 0921-12028.
Björn Lundberg, Runvägen 6, 82100 Bollnäs, tel 0278-18585.
Nils Öhman, Tjärhovsgatan 2, 95300 Haparanda, tel 0922-10258.
Gerdt Laestander, Box 494, 93080 Arvidsjaur, tel 0960-11301.

STÅNDSKALL

ORGAN FÖR SPECIALKLUBBEN
FÖR FINSK SPETS
OCH NORRBOTTENSPETS

Nr 2 1978

LEDARE

Jakt för finsmakare

Jakt med skällande fågelhund är en exklusiv jaktform. Frågan är om det finns någon så svår. Den ställer inte bara ovanligt stora krav på hunden utan även på jägaren. Dessutom måste hundens och jägarens färdigheter sammanträffa; ja t o m flätas in i varandra.

Att behärska markbundet vilt måste vara väsentligt lättare både för hunden och jägaren. Visserligen har SFN älgprov på programmet, men man kommer inte ifrån att klubbens allt överskuggande huvudriktning är och bör förbli — jakt med skällande fågelhund!

Tyvärr är denna exklusiva jaktform inte känd hos de svenska jägarna i den utsträckning, som den är förtjänt av. Man märker emellertid ett försiktigt växande intresse i form av propåer om demonstrationsjakter söderifrån.

För varje finsmakare — och det finns många inom jägarnas led — borde omedelbart tycke uppstå.

När det gäller jakt med skällande fågelhund är landet söder om västerbottensgränsen en vit fläck på kartan med små stänk exempelvis i Sveg, Skinnskatteberg, Storvik, Sysseleback, Vikingstad och några ställen till.

Det anmärkningsvärda i sammanhanget är att det finns en uppsjö fina fågelmarker. Förutsättningen för en storetablering av

INNEHÅLL

- Ledare
- Arsmötet
- Riksutställningen
- Finska vinterdagarna
- Insändare
- Från lokalklubbarna
- Nya jaktprovsregler
- S 24527/77 Ludde
- Riksnytt

OMSLAGSBILDEN

**Tjädertuppen spelar på skaren.
Ett glädjande värtecken för alla
fågeljägare.**

Foto: Lars-Erik Holmberg.

Redaktör: Bernt Karlsson, PI 6134
Myckle, 93100 Skellefteå.
Tel. 0910-55513.

Ansvärlig Utgivare: Björn Lundberg,
Box 80, 82101 Bollnäs.
Tel. 0278-17040.

STÅNDSKALL utkommer med fyra nummer per år inklusive årsbok. Prenumeration ingår i medlemskap i SFN.

Västerbottens Tryckeri AB - Skellefteå 1978

jaktformen ligger där och slumrar. Man kan fråga sig om vi i SFN är bättre betjänta av att låta den sova — den ger oss ett nästan obegränsat utrymme — eller om vi bör medverka till att den vaknar till. Från klubbens synpunkt måste det vara ett intresse att sprida kunskaperna.

Arsmötet i Strängnäs

Riksmötet 1978 samlade ett blygsamt antal medlemmar. Annat var inte heller att vänta i vårt medlemsglesaste område.

Sydsvenska lokalklubben innehåller dock en kärna av ovanligt intresserade, ambitiösa och duktiga medlemmar, så det lär inte stå länge på, förrän den kan mäta sig med vilken av de övriga lokalklubbarna som helst. Särskilt som man nu har både utbildningsledare, provledare och jaktprovdomare inom egna led.

Älgprovfrågan

Älgkommittén hade föreslagit styrelsen en fortsatt försöksperiod med hänsyn till att verksamheten sammanlagt under tre-årsperioden endast samlat sex hundar. Styrelsen delade helt denna bedömning. Nu lyckades nio medlemmar med två rösters övervikt genomdriva en framställning till SKK om i första hand permanentning av försöksprovordningen.

Styrelsen kommer naturligtvis sin skyldighet likmätigt att före nästa TK-sammanträde den 25/9 1978 inge denna framställning. Det är äventyrligt att sja om utgången.

Från flera håll inom klubben har olika synpunkter i frågan framkommit. Faktum är att vare sig styrelsen eller årsmötet har tagit ställning till vår i högsta grad provisoriska provordning som sådan. Alltså den som nu ska begäras permanentad för en fem-årsperiod.

Ett annat faktum är att klubben inte har några egna älgprovdomare; inte heller någon domarutbildning.

Många ifrågasätter även om det är rimligt, att klubben offerar förhållandevis stor del av sin ekonomi på en verksamhetsgren, som endast sysselsätter en handfull medlemmar.

För egen del tycker jag att alla älghundar borde prövas enligt samma regler. Så-

lunda borde vi prova efter Svenska Älghundklubbens, SAK:s. Vi borde söka kontakt med SAK. SAK har provordning, domare och tradition på området.

Styrelsens arbetsutskott har beslutat inhämta lokalklubbarnas yttrande med hänsyn till dessa tongångar.

Under alla förhållanden fortsätter älgprovverksamheten i år efter den tidigare försöksprovordningen. Efter TK:s sammanträde får vi svar om reglerna ska permanentas eller inte. Alternativet till permanentning är fortsatt försöksperiod.

SKK och SFN

Redan Fridolf Rudins gamla hundvits, men även mycket annat, har bidragit till att många av oss har en överdriven respekt för SKK. Man har en känsla av en stor koloss, som finns där söderut och som bestämmer som den vill och kräver att vi småklubbar ska stå på tå. Namn som Lagerblad, Adlercreutz m fl ger oss skojstämjävlar visionen om grevar och baroner.

En visitt i det allra heligaste ger emellertid helt andra utgångspunkter.

Den 22/4 1978 sammanträdde SKK:s överstyrelse i Uppsala. Den består — förutom av SKK:s presidium — av länsklubbarnas och specialklubbarnas ordförande eller företrädare.

Där betonades SKK:s ställning som ett förbund för småklubbarna. SKK:s uppgift att samordna och hjälpa till framhölls.

Stark man i toppen, kunnig i jakthundsammanhang, lätt att ha att göra med och dessutom trevlig, är Henrik Lövgren från Skellefteå. Han är väl insatt i SFN:s problematik och en tillgång för klubben.

Munväder

En sak, som man måste ha klart för sig, är att alla beslut inte kan utformas så att den enskilde medlemmen alltid blir nöjd. Majoriteten bestämmer. Spelreglerna fungerar så. Har man en åsikt bör man strida för den. Ett lämpligt sätt är att i god tid komma med synpunkter i Ståndskall. Det hörs längre än om man står hemma på vedbacken och svär.

BJÖRN LUNDBERG

Björn ny bas

Valberedningens förslag anammades i alla delar när SFN den 8 april höll årsmöte på Torpet Nord i Strängnäs, med nybildade Sydsvenska lokalklubben som arrangör.

Rune Samuelsson, som avböjt återval, efterträddes sålunda på ordförandeposten av före rikssekreteraren Björn Lundberg, som för alla vid det här laget torde vara så bekant att ytterligare presentation knappast är behövlig.

Successionsordningen i styrelsen bevarades även vad gäller sekreterarevalet, där Staffan Forslund accepterade ett inbrott. Staffan ingår ju sedan tidigare i styrelsen och luckan som "övrig ledamot" täpptes av årsmötet till genom fyllnadsval av Bernt Karlsson.

Årsmötet samlade drygt 20 deltagare, så gott som alla hemmahörande i Sydsvenska eller Södra lokalklubbarna. Från norr hade endast Gustav Rova samt Kjell Rosberg med fru Marianne dristat sig göra den långa resan.

Ett särskilt tack för hängivet arbete med såväl årsmöte som Riksställning riktas till Margit Levi, Stellan Ståhling och Gunnel Boberg. I deras hem hade t ex all lekamlig förtäring tillverkats i förväg och sedan fraktats med bil till Strängnäs för uppvärmning. Det smakade till allas belåtenhet! Dagen efter årsmötet hölls traditionellt Riksställningen, tyvärr en aning klient besatt. Bara 14 finnspetsar och 8 norrbottenspetsar visades. Båda raserna dömdes av Staffan Forslund.

Riksställningsvinnare blev finnspetstiken S 17515/73 Azzi, ägare Maria Gesar, Rättvik, och uppfödare Barbro Eriksson,

Protokoll

fört vid SFN:s ordinarie årsmöte den 8 april 1978 i Strängnäs.

§ 1

Justering av röstlängd

Samtliga närvarande var medlemmar i någon av SFN:s lokalklubbar.

Borlänge. Azzi är en dotter till dubbelchampion Ukkos Isku.

Bästa norrbottenspets blev S 70907/76 Chiquilita, ägd och uppfödd av Bo Pähls-son, Rödeby.

○ Efter supén var det talarnas tur, här Staffan Forslund som berättade minnen från ett fasanprov på Gusums bruks marker. Sittande vid bordsänden, Anders Liljestierna till vänster kantad av SFN:s nya ordförande Björn Lundberg.

Foto: Stellan Ståhling.

§ 2

Val av ordförande och sekreterare för mötet

Beslöt välja Björn Lundberg till ordförande.

Beslöt välja Staffan Forslund till sekreterare.

§ 3

Val av justeringsmän

Beslöt välja Stig Onnerfelt och Gustav Rova till justeringsmän.

§ 4

Fråga om mötet blivit behörigen utlyst

Kallelse har utgått till samtliga medlemmar genom Ståndskall nr 1/78.

Beslöt godkänna kallelsen.

§ 5

Behandling av styrelsens verksamhetsberättelse och revisorernas berättelse

Beslöt godkänna styrelsens verksamhetsberättelse (Se Ståndskall 1/78).

Beslöt godkänna revisorernas berättelse (Se Ståndskall 1/78).

§ 6

Fastställande av balansräkning samt beslut med anledning av uppkommen vinst eller förlust

Beslöt fastställa den av revisorerna påtecknade balansräkningen (Ståndskall 1/78)

Beslöt överföra årets underskott om 128,15 kr till budgetåret 1978.

§ 7

Ansvarsfrihet för styrelsen

Beslöt ge styrelsen full ansvarsfrihet för verksamhetsåret 1977.

§ 8

Fastställande av årsavgift för 1979 samt inkomst- och utgiftsstat för 1978

Beslöt höja årsavgiften med 15:- kr för ordinarie medlem och med 5:- för familje- och valpmedlem.

Beslöt godkänna den av styrelsen framlagda inkomst- och utgiftsstaten omslutande 23.000:- kr.

§ 9

Val av styrelseledamöter

I tur att avgå: Åke Andersson,

Björn Lundberg,

Rune Samuelsson, varav Samuelsson av sagt sig omval.

Valberedningens förslag: Åke Andersson,

Bernt Karlsson,

Björn Lundberg.

Beslöt välja i enlighet med valberedningens förslag:

Åke Andersson, 2 år,

Bernt Karlsson, 2 år,

Björn Lundberg, 2 år.

§ 10

Val av revisorer och suppleanter för dessa

Beslöt omvälja: Curt Veman till revisor med Ingegerd Lövström som suppleant.

Hans Lundberg till revisor med Eje Norberg som suppleant.

§ 11

Fastställande av ev arvoden samt rese- och traktamentsersättningar

Beslöt att rese- och traktamentsersättningarna skall vara oförändrade.

Beslöt höja telefonersättningen för ordf, sekr, kassören från 600:-/år till 700:-/år.

§ 12

Val av valberedning

Beslöt välja: Hans Lundberg,

Per Nordh,

Kjell Rosberg till valberedning med Lundberg som sammanställande.

§ 13

Övriga ärenden som lokalklubb eller enskild medlem hänskjutit till årsmötet

Samtliga motlönar publicerade i Ståndskall nr 1/78.

Motion nr 1. Ang provtid i öppen klass — skogsfågelprov.

Beslöt i enlighet med motionen att förlänga provtiden till att omfatta tiden 21/8 - 28/2.

Motion nr 2. Ang slopande av utställningsmerit före start på älgprov.

Beslöt bifalla motionen.

Motion nr 3. Ang Instruktorer för teoridelen vid utbildning av jaktprovdomare vid skogs-fågelprov.

Beslöt bifalla motionen under förutsättning att andemeningen var den att lokalklubbarna inger förslag på instruktörer och att riksstyrelsen sedan godkänner dessa.

Motion nr 4. Ang PM beträffande rutiner mellan lokalklubbar och riksstyrelsen.

Beslöt bifalla motionen.

Motion nr 5. Att norrbottensspetsens mankhöjd höjes för ilk till 42 cm och för hanhund till 45 cm.

Beslöt bifalla motionen, dock delade inte mötet motionärens motivering.

Motion nr 6. Att Järpen skall utgå som provfågel även i öppen klass.

Beslöt avslå motionen.

Med mera än 4/5 majoritet beslöt mötet ta upp följande frågor till behandling:

a. Älgproven.

b. Vandringspris för älghundar.

a. Älgproven.

Förelåg förslag från styrelsen och älgprovskommitten att klubben skall begära att förlänga försöksperioden med ytterligare två år, med tanke på det ringa underlag — endast sex olika hundar har startat — som finns för att göra en korrekt bedömning av verksamheten.

Efter diskussion framkom ytterligare ett förslag från Onnerfelt m fl att SFN ska begära att älgproven permanentas eller alternativt ett års förlängt försök med tanke på att TK har sitt nästa möte först i september.

Beslöt mötet efter votering med nio röster mot sju att bifalla det senare förslaget.

b. Vandringspris för älghundar.

Kennel av Bjerkefall — innehavare Stig Onnerfelt — har skänkt ett vandringspris "Älgkungen" till bästa älghund enligt speciella statuter.

Beslöt tacksamt mottaga vandringspriset.

Beslöt att SFN ska försäkra priset till sitt fulla värde.

Frågor

Fråga till styrelsen ställdes varför endast föräldrarna till finska spetsar finns med i jaktprovresultaten?

Forsslund svarade att det var helt och hållet hans kollega i avelsrådet, Stig Brännvalls, förtjänst och att det naturligtvis vore önskvärt att norrbottenspetsens avelsråd gjorde likadant.

Bo Pahlsson meddelade att han inte önskade vara med i avelsrådet för norrbottenspets. Styrelsen lovade att ta full hänsyn till hans önskan.

Guldnålen 1978

Arets guldnål tilldelades Karl-Gustav Ekroos för hans hängivna arbete med jaktproven i södra Sverige och för hans framgångsrika uppfödning av finsk spets.

"Ukko-priset" 1977

Erövrades av Røjbackens Selja, äg Karl-Gustav Ekroos, Skinnskatteberg.

"Unos-minne" 1977

Erövrades av kennel "Røjbacken" äg Karl-Gustav Ekroos, Skinnskatteberg.

Mötet avslutades.

Strängnäs dag som ovan.

Staffan Forsslund, sekreterare för mötet.

Justeras:

Gustav Rova

Stig Onnerfeldt.

Resultat

Strängnäs den 9 april 1978.

○ S 17515/73 Azzi (e S U & J CH Ukkos Isku, u Prinsessa) BIR och BIS vinnare, här förevisad av ägarinnan Maria Gesar, Rättvik.

Foto: Stellan Ståhling.

Finsk spets

Hanhundar, ungdomsklass

FENNO ERO S 26831/77, äg Örjan Skoglund, Hedemora 1 ukl, 1 ukk, hp. PENTY S 35530/77, äg Annika Elvnäs, Ransta 2 ukl. RÖJBACKENS KARO S 35515/77, äg J G Nilsson, Lit 1 ukl, 2 ukk.

Hanhundar, öppen klass

PEKKA S 16444/77, äg Maria Gesar, Rättvik 1 ökl. RÖJBACKENS ISKU S 59311/73, äg Arne Ahs, Vålberg 1 ökl, 1 skl, cert, hp, 1 jkl, 1 Bhkl, Bim. REPO S 31229/75, äg Börje Ludwig, Arjäng 2 ökl. SAKKO S 10486/75, äg Stellan Ståhling, Vikingstad 1 ökl, ck, hp, 2 bhkl. SKOGSMANNENS NERO S 40034/73, äg Gustav Rova, Boden 2 ökl. TAMPE S 32763/75, äg Gunnar Thunander, Djura 1 ökl.

Tikar, ungdomsklass

BEAUTY S 20606/77, äg Sven-Ake Axelson, Björbo 2 ukl. PIRRI S 35532/77, äg Stellan Ståhling, Vikingstad 2 ukl.

S 59311/73 Røjbackens Isku (e S U & J CH Ukkos Isku, u Nord U CH Røjbackens Rita) blev BIM bland flnnspetsarna och erhöi cert och tilldelades därmed titeln S U CH. Ägare Arne Ahs, Vålberg.

Foto: Stellan Ståhling.

Tikar, öppen klass

AZZI S 17515/73, äg Maria Gesar, Rättvik 1 ökl, ck, hp, 1 Btkl, Bir, Bis. RITA S 31230/75, äg Börje Ludwig, Arjäng 3 ökl. SEIJA S 13087/72, äg Eric Johansson, Akers Styckebruk 0 pris.

Norrbottenspets

Hanhundar, ungdomsklass

LORD S326/77, äg Gun och Bo Pahlsson, Rödeby 1 ukl.

Tikar, ungdomsklass

NETTIE S 416/77, äg Axel Skoger, Sveg 1 ukl, 1 ukk. PIA S 237/77, äg Viljo Eriksson, Bräcke 1 ukl, 2 ukk.

Grattis Stig!

En av klubbens verkliga veteraner har gått och fyllt jämna år utan att särskilt många i SFN haft en aning om det. Det är Stig Onnerfeldt, Linköping, som den 16 maj blev 60.

Redaktionen framför härmed klubbens hjärtliga gratulationer.

Tikar, öppen klass

CHIQUITA S 70907/76, äg Bo Pahlsson, Rödeby 1 ökl, ck, hp, 1 Btkl, Bir, Bis 2. TJIBAS DOCKAN S 12381/73, äg Margit Levi, Påryd 1 ökl. TROLLA S 35955/75, äg Axel Skoger Sveg 2 ökl.

Tikar, championklass

N UCH HARFJALLETS LORRY S 10720/75, äg Erik-Gunnar Eriksson, Malungfors 1 chkl, 1 chkk, ck, hp, 2 Btkl. N UCH TUSSI S 35988/75, äg Axel Skoger, Sveg 1 chkl, 2 chkk, ck, hp, 3 Btkl.

○ 70907/76 Chiquita (e Topsy från Malax, u Busan) Ägare Gun & Bo Pahlsson, Rödeby. Tiken, som här förevisas av unga dottern Eva Pahlsson, tog hem BIR:et bland norrbottenspetsarna.

Foto: Stellan Ståhling.

Manusstopp den 31 juli

Nästa nummer av Ståndskall beräknas utkomma den 20 augusti med manusstopp den 31 juli.

GULDNALEN 1978

Vid Riksrådsmötet i Strängnäs fick Karl-Gustav Ekroos SFN:s Guldnål 1978. Hedersbetygelsen är SFN:s tack för K-G:s fina insatser inom klubben, framförallt på jaktprovsidan och dels klubbens erkännande för hans framgångsrika avelsarbete med den finska spetsen som jakthundsras.

Karl-Gustav, som ursprungligen kommer från Malax i broderlandet Finland, har främst gjort sig känd som innehavare av Röjbackens kennel. För den som tillnärmelsevis inte visste det tidigare kan nämnas att kenneln ursprungligen var flnskregistrerad men omregistrerades till SKK år 1968, och därmed firar 10-års jubileum.

Framgångarna för K-G började 1971, då han förde Dolly fram till Skalkungstiteln. År 1975 var det åter dags, denna gång med Siriklin Sippi. Den största framgången röntes i höstas då Röjbackens Seja, med sina 90 poäng, blev bästa hund av 18 startande vid det internationella jaktprovet i Kalajoki. Seja erövrade där sitt andra CACIT och blev därmed rases första internationella jaktchampion.

Bland K-G:s övriga stjärnor kan nämnas, Röjbackens Jacke, Rita, Tanja, Netta, Noppe, Isku, Sirpa och Topi samtliga med flertalet champlontitlar.

Vi önskar Karl-Gustav en lyckosam fortsättning i hans avelsarbete.

STELLAN STAHLING

○ Karl-Gustav Ekroos, kragslagen med SFN:s guldnål av modell 1978. I förgrunden de båda vandringspriserna Uno Lindstedts Minne och Ukko-priset i vilka inteckningarna för 1977 erövrades av hundar uppfödda och ägda av Karl-Gustav.

Foto: Stellan Ståhling.

Finska Vinterdagarna

En mindre grupp SFN:are hade den 11-12 mars i år gjort resan till Mikkeli i sydöstra Finland för att övervara Finska spetshundklubbens 40-årsjubileum med årsmöte och utställning, de s k Vinterdagarna. Årsmötet på lördagen blev långt och högtidligt med tal, gåvor och utmärkelser i all oändlighet. Flera hundra medlemmar hade mött upp. För SFN:s räkning höll ordföranden Rune Samuelsson tal och överlämnade hederspris jämte standar, f ö det första i SFN:s historia. Hederspriset, en jaktväska, tillägnades utställningens bästa flnspets.

Finska spetshundklubben replikerade med att fästa två hederstecken på svenska kavajslag. Det var Karl-Gustav Ekroos och Tore Johansson som belönades för sitt flitiga intresse att starta på jaktprov på östra sidan Kvarken.

Utställningen dagen efter årsmötet blev ingen större succé för svenskt vidkommande. Bäst lyckades nu finnspetstiken Sanna, äg Tore Strandgård, som hängde med ända fram till Bir-tävlingen, där hon slutade fyra.

○ Urhellu-Pennan Ukko, Bis vinnare vid finska Vinterdagarna, är en enligt svensk rasuppfattning en hund av extrem utställningstyp med sin imponerande massa, men knappast drömtypen för en jägare? Foto: Juho Perttola.

Bir-vinnare och slutligen även vinnare i Bis-tävlingen blev Dch Urhellu-Pennan Ukko, äg Pentti Paavola, Jyväskylä, en typisk finsk spets såsom finnarna vill ha den: Kraftig, tung, massiv. På hanhundsidan framträdde skillnaderna i svensk och finsk rasuppfattning tydligt, och hundar av den lätta, torra "jaktmodell" som vi premierar här hemma utklassades. Samma skillnader i uppfattning tycks emellertid inte råda på tiksidan.

I en artikel i Pystykorva har också Rune Samuelsson utvecklat dessa tankegångar. Han konstaterar bl a att det inte räcker med goda jaktanlag för att en hund ska vara en bra jakthund. Den måste också ha fysiska förutsättningar. En sådan förutsättning är att hunden är så lätt och snabb att den kan färdas fort och uthålligt. Artikeln återges i sin helhet härintill.

Den finska spetsen — en genuin jakthund?

av RENE SAMUELSSON

Viktiga milstolpar i den finska spetsens utveckling är tillkomsten av specialklubbarna. Finska Spetsklubbens 40-åriga arbete har i första hand inneburit att rasen stabiliserats till päls, färg och mankhöjd. Den jaktliga fulländningen har inte varit lika markant. Exteriörfrågorna har dominerat och aveln har i huvudsak uppmärksammat de stora utställningsvinnarna.

Spezialklubben för flnsk spets och norrbottenspets i Sverige har sedan mitten av 60-talet haft siktet inställt mera på jaktlig utveckling än exteriöra detaljer och aveln har i allmänhet baserats på de framgångsrikaste jaktprovshundarna.

Rasen var synnerligen populär i Finland på 60 och i början av 70-talet. De sammanlagda årliga registreringarna var över 3000. En stor del av dessa blev sällskapshundar. Nedgången kom då etablerade sällskapshundraser genom övermäktig konkurrens vann terräng från den finska spetsen. Dagens registrering är cirka 40 % av maximisiffrorna och allting tyder på att nedgången fortsätter. Men det viktiga för en ras är inte dess allmänna popularitet, utan att den får ett distinkt och väl avgränsat användningsområde. Den finska spetsen håller på att bli en jakthundras, vilket innebär att flertalet av individerna är i jägarhänder och att hunden används till jakt.

Den ändrade användningen kräver modifieringar i rasutvecklingspollcyn. För att nå önskade framgångar, måste klubbarna bli starkt målinriktade. I samma takt som rasnumerären minskar, ökar nödvändigheten av att alla anhängare arbetar mot samma mål. Den specialiserade skällande fågelhunden är unik och därför måste vi bli en enhet utan nationella gränser. Om intentionerna delas till olika ambitioner, äventyras rasens framtid och möjliga resultat uteblir. Men många tecken tyder på att de ansvariga och sakkunniga (jägare) har entydig grundsyn på problemet. En fara utgör dock de, som inte inser eller förstår att rasen har sin framtid som en genuin jakthundras, med få anhängare bland sällskapshundfolk.

Det innebär att varje strävan måste bli att förbättra och bredda den jaktliga kapaciteten.

På jaktprovssidan är det innevarande decenniet en betydelsefull milstolpe. Båda klubbarna har moderna, ändamålsenliga och framåtsyftande provregler. Om dessa instrument används förståndigt och måttfullt, bör den jaktliga toppen förbättras fortlöpande, till gagn för aveln och därmed också för rasen i sin helhet.

Det räcker inte enbart med inneboende jaktanlag. En jakthund måste också ha den fysiska kapaciteten som jaktformen kräver. Alla kompetenta jägare är överens om att hunden ska kunna färdas snabbt, lätt och uthålligt även under varma dagar eller i tung terräng t o m på snötäckt mark. Det förutsätter att hunden är ändamålsenligt konstruerad såväl till typ som anatomi.

Det borde inte råda delade meningar om det kravet. Hunden måste således vara torr, lätt och stram. Dessutom måste dess byggnad i övrigt vara anatomiskt riktig. Förutom korrekt funktionell typ måste detaljerna vara rätt uppbyggda, såsom stram stark rygg, strama välvinklade och i övrigt korrekta extremiteter. Hunden måste också ha energi och vilja till ett uthålligt och snabbt arbete.

Vid vägskälet

Har i år haft tillfälle att besöka såväl den finska som svenska riksutställningen och ska här försöka summera mina intryck från dessa tillställningar.

○ Nordiske Mästaren 1974 Ukkos Perro med ägaren Hans Sjölund. En god jakthund av utmärkt typ — men absolut ingen show-dog! Foto: Juho Perttola.

När det gäller frågan om den ändamålsenliga typen, så kan man fastslå att uppfattningarna är gemensamma beträffande tikarna. Den bör vara lätt och förhållandevis torr och med en byggnad som beaktar det faktum, att tiken måste föda valpar för att trygga släktets fortbestånd. Den får därför inte var extremt torr eller ha brister i könsprägeln.

I fråga om hanhunden går meningarna isär. Hos oss i Sverige har den finska spetsen alltid använts som en utpräglad jakthund. Därför har man på ett tidigt stadium insett betydelsen av den korrekta funktionella typen och den lämpliga byggnaden. Det innebär att våra hundar i allmänhet är torrare, lättare och stramare och har ofta bättre anatomi.

Eftersom de svenska hundarna i allmänhet är extrema jakthundar och utställningens segrarklass är öppen endast för jaktprovsmärkerade hundar, ser man sällan den engelska show-utställningstypen på dessa utställningar. Dessutom är hundarna oftast tränade året om, vilket gör att de är utan övervikt och har mycket god kondition. Det förstärker ytterligare intrycket av torrhet och stramhet.

Vi står inför ett vägskäl. Det är på sin plats att erinra sig, hur många raser uppdelats i en tyngre utställnings (show) typ och en lättare jakthundstyp. En sådan utveckling vore olycklig för den finska spetsen. Det innebär slöseri med rasens resurser och är i strid med den jaktliga målsättningen. Ännu större blir risken om utbredningsområdet är begränsat och numerären sviktande.

Framtidsperspektiv

Vi måste bli allmänt medvetna om rasens exteriöra status och typglidningen. Alltför många av dagens utställningsvinnare är klart bortom den gräns som är ändamålsenlighetens. Typglidningen har mer eller mindre omärkt gått mot mindre hundar. Massan har ofta blivit så stor att frambenen och bogarna sviktar. Sådana hundar har en allmän osmidighet och rörelserna blir tunga samt saknar den spänst och det flyt som man gärna förknippar till den finska spetsen. Har hunden dessutom övervikts, försämras helhetsintrycket radikalt. Inte ens den vackraste päls, färg eller svans borde hjälpa upp en sådan hund till vinnare, för i den jaktliga vägskälen väger yttre modebetonade skönhetsdetaljer lätt.

En specialklubbs uppgift är att värna om den jaktliga och exteriöra utvecklingen. Vi har klara och distinkta ambitioner för den jaktliga sektorn. Men vi saknar entydiga deklarerationer för den exteriöra delen. Det finns visserligen pollcysammankomster, men det är klubbarna som måste ge lämpliga anvisningar om målsättningarna. Under alla förhållanden är den exteriöra typens fulländning hos en jakthund enbart ett uttryck för ändamålsenligheten.

För att förverkliga föresatserna för den finska spetsen inom sitt naturliga utbredningsområde, behöver vi ett vidgat samarbete. Landskampen är ett viktigt instrument i det jaktliga framåtskridandet. Den ger oss chansen att gemensamt studera den jaktliga nivån och utvecklingen. Men önskvärt är, att vi besöker varandras jaktprov betydligt oftare. Vi kunde då bli bekanta med varandras situation, upprätta de relationer och kontakter som i framtiden

○ Finnspetsen är en extrem jakthund och måste vara lätt och torr till sin kroppsbyggnad. Foto: Bernt Karlsson.

måhända får avgörande betydelse. Det vore av vikt och till stimulans om fler prov fick internationell status.

På utställningssidan är svårigheterna större. Kontakterna hitintills har varit för dåliga. Vi måste förbättra och bredda kontaktytan. Det är under all kritik om riksgränsen får bli till en oöverkomlig barriär. Utställningsdomarutbytet borde också vara mycket livligare.

Den finska spetsens framtid angår oss alla sanna rasanhängare. Låt oss hoppas och tro, att våra samlade resurser ska bli framgångsrika — till fromma för den röda spetsens jaktliga framtid och utveckling.

Riksårsmötet

Arsmötet 1979 blir i april i Arvidsjaur. Planera i Arvidsjaur redan nu. Kombinera riksårsmötet och riksutställningen med en fjällvistelse. Arvidsjaur är orten med Vittjoksfjällden mitt i stan.

Programmera in hundarna för bästa trim till SFN:s största utställning genom tiderna.

Det blir svenska domare för funktionella svenska skällande fågelhundar. Boka in hos Gerdt Laestander, Box 494, 93080 Arvidsjaur, tel 0960/11301 redan nu.

Gerdt är hövding förklanen Laestander med två provledare i familjen. Klanen Laestander har lyckats väl med uppfödningen (Se Ståndskall nr 1/78, gäller både hunden och filckan).

Landskampen

1978 års landskamp mot Finland är utsatt till den 14 oktober. Det är något sent med risk för tungt snöföre. Det beror på dels att finnarna har svårt att ställa upp tidigare och dels på att det passar våra egna tidtabeller.

Tore Strandgård är utsedd till provledare med Rune Samuelsson som ersättare. De fem första hundarna i Skallkungtävlingen utgör vårt lag. Gustav Rova (sammankallande) och Nisse Öhman har fått en ny kompis i landslagskommittén. Gerdt Laestander. Gustav har redan på styrelsens uppdrag tillskrivit finnarna.

Det återstår att se om vårt övertag sedan många år håller i sig eller om finnarna trycker ihop oss i vår egen kula.

Utställningar 1979

För intresserade medlemmar presenteras här SKK:s program för 1979 års internationella utställningar.

April 21-22	Västerås
Maj 5-6	Jönköping
Maj 19-20	Stockholm
Juni-juli 30-1	Visby
Augusti 4-5	Timrå
Augusti 18-19	Skellefteå
September 1-2	Gävle
September 15-16	Malmö
November 3-4	Stockholm
December 8-9	Göteborg

Ps! Det är också hög tid att börja planera lokalklubsutställningarna för nästa år, alltså 1979. Anmälan görs till styrelsen senast den 1 september i år.

Ordet fritt

Kampen om tjädern

I ett tillstånd av panisk rädsla för bestående fridlysningsbestämmelser förgår sig Bernt Karlsson mot en hel yrkesgrupp. Han anklagar skogsfolk i allmänhet och skogsvårdsstyrelsens tjänstemän i synnerhet för en anti-ekologisk verksamhet i landets skogar. Bernt avslöjar i sina anklagelser en djup okunnighet om skogsbrukets regler och metoder, och han hoppar aningslöst in i en debatt som han saknar förutsättningar att föra. Med det senare i åtanke förlåter jag Bernt ty långa diskussioner oss emellan visar att målet är gemensamt.

SKOGSDIKNING

Bernts påstående om dikningens risker och bortröjning av viltskydd förtjänar en del kommentarer, som jag skall försöka utforma så att debatten hålls vid liv. När det gäller dikning koncentrerar jag mig till Norrbottens län (1/4 av landet) för att undvika sakfel i en del detaljer kring verksamheten.

Dikning har i över 100 år förekommit i landets skogar och fram till slutet av 50-talet hade över 400000 hektar skogsmark varit föremål för dikning. De skogliga effekterna har varit måttliga, men många av våra fina viltbiotoper återfinns i gamla dikningstrakter. Modern skogsdikning är noga "regelsatt" utifrån både ekologiska och samhällsekonomiska utgångspunkter. I Norrbottens län passerar alla dikningsplaner länsstyrelsens naturvårdsenhet för kontroll innan grävningen påbörjas. På detta sätt undantas skyddsvärda objekt dikning och i många fall påskyndas inventeringsarbetet.

All torvmark strävar mot en skillemaxfas där den blir tuvig och oberoende av vatten från omgivande marker. Torvlagret byggs i denna fas upp av viltmossa och näringsrotationen avtager. Ekologerna känner ingen ytterligare fas och drar därför slutsatsen att all torvmark strävar mot detta tillstånd. Tidsperspektivet är långt, men dynamiken finns där. Detta innebär att näringsrika torvmarker såsom dagens kärr och gamla slättermyrar i en ljus framtid försvinner.

Skogsdikningen idag strävar efter att bryta denna utveckling, och istället styra marken mot skogsproduktion. Resurserna sätts idag in på näringsrika och oftast redan skogsbevuxna torvmarker. De myrar som redan nått sitt slutstadium berörs inte. I övrigt har ett försiktigt synsätt påbjudits och projekt som sjösänkningar förekommer inte alls. Med anledning av ovanstående regler har planer arbetats fram om hur stor del av länets torvmarksareal som är lämplig för dikning. Andelen är låg: 15 %. Oron är obefogad om dikningens risker! De torvmarker som lämnas orörda är de magra och djupa myrarna, alltså de bästa områdena för vadare och andra vattendjur.

TJÄDERDIKNING

Men Bernts farhågor för att tjädern skall dikas ut? Jag förstår inte var han hämtar sina uppgifter, när all tidigare verksamhet pekar på att alla djur utom vattendjur gynnas. Detta påståede vidimeras av både ryska och lettiska forskare som har studerat dessa förhållanden. Dikning ökar produktionen av ris, örter, buskar och träd vilket ökar tjäderns utbud av föda och skydd. När sedan Bernt anklagar skogsvårdskonsulenterna för att röja bort viltskydd m m och därigenom försämrade tjäderns biotoper står det helt klart att han inte känner den svenska skogen och dess organisation. Det krävs lite mer än flyktiga jaktbesök för att kunna avge omdömen i så pass allvarliga frågor. Jag hoppas att vi i denna debatt kan klara oss utan kvällspressens syn på skogen. Den skogsvårdslag som omfattar 75 % av våra skogar idag (och 100 % om något år) innehåller utförliga anvisningar om exempelvis biotopskydd och har mötts mycket positivt av skogsmän och markägare.

Vad anbelangar skogsbrukets inverkan på vår tjäderstam är forskarna mycket oeniga. Ger man dessutom skogsfolk mandat att uttala sig, så framstår Bernts tvärsäkra påståenden "likt stake i ström". Skogshögskolans professor Ingemar Ahlén anför i sin bok Faunavård kritiska synpunkter på skogsbruket i tjäderfrågan. Skogshistoriska analyser saknas dock och omdömena blir svepande. Zoologen Ingemar Hjort vid zoologiska institutionen i Göteborg anser att klimatförändringar bär skulden till skogshönsens tillbakagång. Tjädern och orren har utvecklats inom sibiriskt fastlandsklimat och Skandinavien håller på att bli allt mer maritimt präglad. (Maritimt klimat: varma vintrar och kalla somrar). Kanske det inte är en tillfällighet att tjädern i Arvidsjauroområdet (fastlandsklimat) kläcker sina ägg två dagar senare än vad tjädern gör i Övertorneå (maritmt präglad klimat). En sen kläckning minskar risken för att kycklingarna skall drabbas av kyla. Egon Grubbström har i en intressant kläckningsundersökning bl a visat på detta förhållande.

KALMARKER FANNS FÖRE MÄNNISKAN

Lokalt har skogsbruket påverkat tjäderstammen negativt, därom kan man vara överens. Det är inom de områden där man genom omfattande slutavverkningar skapar mycket stora sammanhängande kalmarksområden. Tjädern är barrskogens fågel och har under lång tid anpassat sig till den naturliga barrskogens variation, där både kalmark och gammal urskog ingår. Kalmarker är inte människans uppfinning, jämförelser visar att kanadensiska vildmarksområden som inte omfattas av brandbevakning brinner i samma takt som vi slutavverkar våra skogar. Dagens skogsbruksmetoder får ofta ta ansvaret för tjäderns tillbakagång, speciellt kalhyggstekniken. Man får ofta höra att plochkuggning och blädningsskogsbruk var skonsammare mot det vilda. Mycket återstår att forska kring innan svaren visar sig, men en intressant poäng är att mellan 30- och 50-talet när tjäderns nedgång var så markant tillämpades inte kalhyggstekniken. Allt sedan 1926 har den biologiska massan i våra skogar ökat, fördelningen mellan våra vanligaste trädslag har i stort sett varit konstant, jag tror att andra starka faktorer ligger bakom tjäderns tillbakagång.

FÖLJS TJÄDERN OCH GRANEN?

Hjorts hypotes att klimatförändringen kan vara orsaken är intressant. Kopplar man den till granens invandring i landets nordligaste delar kan man hitta nya infallsvinklar. Granen började bilda sammanhängande bestånd för ca 3000 år sedan i Norr- och Västerbottens kustland. Den stora invandringen kom österifrån och skedde i samband med en klimatförändring. Bottenvikens storlek minskade och klimatet blev allt mer kontinentalt (fastlandsklimat). Granen startade sitt segertåg och occuperade allt större arealer helt på lövskogens bekostnad. Tallens andel har varit konstant i många tusen år. Kanske tjädern kom med granen för 3000 år sedan? Granen anses ju vara en viktig ingrediens i tjäderns biotop. Pollenanalyser från de nordligaste kustområdena visar i ett längre perspektiv att granen sakta viker undan, vilket då skulle sammanfalla med hypotesen om klimatförändring. Kanske tjädern viker undan tillsammans med granen?

NY FORSKNING

Hur som helst vet vi mycket lite om tjäderns krav, och glädjande nog kan man konstatera att Norrbottens läns Jaktvårdsförening har startat en kampanj i syfte att samla pengar för skogsfågelforskning. Vidar Markströms önskemål att få utreda skogsbrukets effekter kanske till slut blir tillfredsställda. Kanske det här också är ett exempel på den ensidiga debatt som förs i norrbotten, eller vad säger Du, Bernt?

JÄGAREN OCH SAMHÄLLET

Till sist, våra skogshöns måste bli föremål för mer målinriktade åtgärder, t ex åtgärder som ger en jämn tillgång. An är våra kunskaper för "magra", men inte växer en stor stam upp ur mossan efter några varma vårar utan en god **avelsstam**. Vi jägare måste ta ansvar för våra handlingar och beslut. Det vi gör måste ha en förankring i samhället och ta hänsyn till många grupper. Den grupp som **visar** hänsyn kan också **kräva** hänsyn från andra grupper. Det är många som är intresserade av exempelvis vår tjäder. Ett alltför ensidigt hävdande av

jaktens betydelselösa inverkan kan resa grupper **mot** jägarna. En konstruktiv åtgärd från jägarhåll vore att under extremt svaga fågelår dämpa jakttrycket med motiveringen att forskningen ännu är bristfällig och att jakt i så svaga stammar måste betraktas som oestetiskt. Bernt Karlsson försöker i sitt debattinlägg strypa debatten genom att misstänkliggöra människor och erfarenheter till förmån för en bristfällig forskning. Synsättet är djupt konservativt och bådär illa för oss jägare i framtiden.

LARS-ERIK HOLMBERG

Kommentar

- Professor Ingemar Ahlén gör svepande omdömen.
- Svensk- och finsk skogsfågelforskning är bristfällig.

Ja, det är ingen dålig bredsida utbildningsledaren på skogsvårdsstyrelsen i Norrbotten, Lars-Erik Holmberg, avfyrrar i sin insändare.

Om min egen högst ointressanta person får läsarna vidare veta att

- Jag är paniskt rädd för fridlysnings.
- Jag förgår mig mot en yrkesgrupp.
- Jag är djupt okunnig om skogsbrukets regler och metoder.
- Jag hyser farhågor om dikningens och röjningens risker.
- Jag misstänkliggör människor och åsikter.

Tyvärr har Lars-Erik inte uppfyllt kriteriet för att jag skulle gå vidare i denna debatt, d vs plockat fram bevis för att tjädern i likhet med annat småvilt med kort genomsnittsålder och högt reproduktionstal skulle påverkas av jakt.

Det är ju vad saken gäller.

Och bevis finns, både i svensk och finsk viltforskning. Bara det att Lars-Erik inte vill kännas vid forskningsresultat som går stick i stäv med hans egna åsikter. Sådan forskning är bristfällig.

När ändå Lars-Erik citerar Egon Grubbström och Vidar Marcström i sin insändare, varför då inte också fråga dessa om de verkligen tror att tjädern låter sig påverkas av jakt?

Uppriktigt sagt, fråga dom Lars-Erik! Och låt oss veta svaret. Här.

HYLLNINGSTAL AT SKOGSBRUKET

Istället för att ägna sig åt sakfrågan har Lars-Erik utformat sin insändare till ett hyllningstal åt skogsbrukets metoder vis-a-vis skogshönsens miljökrav, som skogsbrukets informationscentral egentligen skulle betala fullt annonspris för.

Var och en som läser Lars-Eriks insändare förstår att han inte är objektiv i den här diskussionen. I lojalitet mot sitt yrke måste han försvara skogsbrukets metoder. Och det är väl egentligen ingenting särskilt med det.

Men att först häckla västernorränningarna för att dom vill inventera tjäderspelpatser och sen säga att man med jakt kan utrota tjädern — det tycker jag är beklämmande av en skogsvårdstjänsteman som har utdikning av våtmarker och bortröjning av viltskydd som sitt yrke. Och det står jag också för.

I övrigt har jag inte påstått någonting om skogsbrukets effekter på fågelfaunan. Ingenting om riskerna med röjning och dikning heller.

Att Lars-Erik vill få det dithän beror på hans egen paniska rädsla för kritik. Naturligtvis gör han det också för att få anledning att beskriva skogsbrukets historia och skogens utvecklingsfaser och visa hur duktig han är på det området.

Men det är ju inte alls det saken gäller.

TROR ATT ANDRA SAKNAR KUNSKAPER

När Lars-Erik däremot pratar om jaktens betydelse för skogsfågeln är han direkt ute på 17 famnars djupt vatten. Han försöker slå blå dunster i ögonen på folk och tror att andra saknar kunskaper.

Varför citerar inte Lars-Erik Anders Bjärvalls undersökning på tjäder och mård I och utanför Muddus? Varför utvecklar han inte frågan om varför skogsfågelforskarna är så angelägna att få mer pengar att undersöka skogsbrukets inverkan på skogshönsen?

Nej, naturligtvis är det mycket mer önskvärt för skogsbrukets intressenter att få debatten om skogsfågeln (som är strängt begränsad till Norrbotten och norra Västerbotten eftersom man längre söderut har ganska gott om fågel) att handla om jaktens betydelse. Och det är säkert ingen tillfällighet att den dras igång av en skogsvårdstjänsteman.

Men vad jag menar är att vi jägare inte ska gå på en sån grej.

När nu min kommentar ändå blivit så här lång vill jag uppmana Lars-Erik samma sak som förra gången: Sluta svamla om vad du personligen tror om tjädern. Det är helt ointressant. Skogsbruk, dikning, röjning och gud-vet-vad som ni kan hitta på i skogsvårdsstyrelsen hör inte hit. Du har sagt att man med jakt kan utrota tjädern och uppmanat jägarna att sluta jaga för att hjälpa tjäderstammen. Det är det saken gäller.

LÄS OCH KOM IGEN!

Är du nu så intresserad av en saklig debatt, så plocka fram klara fakta om jaktens betydelse för skogsfågelstammarna. Sätt dig ner och studera och kom igen! Anklaga inte forskningen för att vara bristfällig bara för att du inte läst tillgänglig litteratur. Du tål gott att läsa Rune Samuelssons artikel i förra numret av den här tidningen och du tål även gott att blåddra tio år bakåt i Norrbottens länsjaktvårdsförenings årstidskrift och läsa vad finska viltforskare sagt om skogsfågeln upp- och nergångar.

Det jaktliga uttaget beräknades där till 8-10 procent — av den fågel som troligen ändå ska bort. Då kan var och en förstå vad jakten har för betydelse.

Det här är inte bristfällig forskning bara för att det strider mot Lars-Erik Holmbergs uppfattning. Det är klara fakta.

Lars-Erik anklagar mig för att vilja strypa debatten och att mitt synsätt är djupt konservativt och bådär illa för jägarna.

Jag undrar vem som egentligen försöker misstänkliggöra vem?

Med anledning av alla telefonsamtal och brev med synpunkter förstår jag i alla fall att min uppfattning inte är särskilt exklusiv. Det jag sagt står jag för och bådär det illa för någon så är det dom som färdas fram med osanning om jägarna, jakten och jaktens betydelse.

Det var också det som var meningen.

BERNT KARLSSON

P.S.

I sina försök att helggöra dikningen säger Lars-Erik Holmberg att de torvmarker som lämnas orörda är de magra och djupa myrarna, alltså de bästa områdena för vadare och andra vattendjur.

Hjälp!

Är det Lars-Erik Holmbergs uppfattning att rikkärren, som alltså är de attraktivaste dikningsobjekten, också är de sämsta viltbiotoperna tycker jag utbildningsledaren själv är mogen för en kurs.

DENSAMME

Älgproven inget misslyckande

Är jaktproven på älg ett misslyckande, som man på sina håll så gärna vill göra gällande? Eller var klubben — som Rune Samuelsson låter förstå i sin insändare i föregående numret av Ståndskall — för tidigt ute? Svaren på dessa frågor skulle säkerligen variera bland klubbens medlemmar, beroende på vilken inställning man har till jaktprovsverksamheten på älg.

För min del blir svaret ett tveklöst nej. Jaktprovsverksamheten under den gångna treåriga försöksverksamheten har inte varit misslyckad. Klart är att det varit en besvikelse för oss som arbetat för jaktproven att så få hundägare brytt sig om att starta sina hundar. Särskilt stor blir besvikelsen när bevisligen goda älghundar, som finns här och var inom landet, av skilda anledningar inte kommit till start. Även om flertalet av dessa hundar ägs av jägare som är helt ointresserade av jaktprovsverksamhet, hade säkerligen kontakter från medlemmarnas sida åstadkommit att några fler hundar startats på prov.

INTE TÄVLINGSIDROTT

Antydningarna om att jaktprovsverksamheten startade i ett för tidigt skede kan helt tillbakavisas. Vi talar visserligen om hundsport, men däremot får vi inte sätta likhetstecken mellan hundsport och annan tävlingsidrott. Jaktprovets stora betydelse är som rättesnöre för de uppfödare som vill bedriva en meningsfull jakthundavel. Hörsägner är inte mycket att lita till, då kraven på goda jakthundar är alltför varierande.

De norrbottenspetsar som jagar älg har endast utgjort några få procent inom rasen. Det här därför varit så mycket angeläget att dessa hundar kommit till start på jaktprov för att de (förhoppningsvis) skall bli använda i aveln. Det borde vara en angelägenhet för samtliga SFN:s medlemmar — oavsett i vilken landsända man bor — att medverka till att de jakthundar som finns inom rasen kommer till start på jaktprov så att de bästa jakthundarna kan komma till användning i aveln. Hittills har en alltför stor del av aveln varit helt inriktad på exteriösa förtjänster.

ÄVEN SVAG START HOS SÄK

När det gäller klubbens treåriga försöksverksamhet med jaktprov på älg så återstår bara att konstatera att den tillkommit under svåra födslovänder. Därvid skiljer den sig inte från flertalet andra jakthundklubbar som startat med jaktprovsverksamhet. Det kan nämnas många exempel på detta men låt mig endast ta ett. SÄK:s, eller som den då hette Svenska Jämthundklubben, jaktprovsverksamhet startade i mycket blygsam skala, såväl antal startande som jaktprovresultat var ofta mycket kläna. Klubbens årsböcker från denna period (1947-55) är en mycket intressant läsning och lämnar en hel del reflektioner med anledning av de diskussioner som förts inom SFN.

Ett annat kanske ännu mer närstående jämförelseobjekt kan tas, nämligen jaktprovsverksamheten på fågel. Alltsedan norrbottenspetsen blev erkänd 1967 har det varit möjligt för ägarna till fågelhundar att starta sina hundar på prov. Jag kan inte det exakta antalet hundar som tagit första pris i öppen klass, men jag tror mig våga påstå att antalet inte överstiger tio. Som jämförelse kan nämnas att tre av de hundar som startats på älgjaksprov i höst har tagit första pris.

Låt oss inom klubben slå fast att jaktprovsverksamheten på älg har kommit för att stanna. Kan vi ena oss på den punkten och göra jaktprovsverksamheten till en angelägenhet för hela riksklubben, är det min övertygelse att våra småspetsar kommer att inta sina rättmätiga platser vid sidan av de redan etablerade älghundraserna.

BO PAHLSSON

En lucka i SFN:s stadgar?

Till årsmötet i Strängnäs hade en motion om ökning av nobsens boghöjd lämnats in. Det är, som jag vet, första gången ett förslag om ändring i rasstandard tagits som beslut av ett årsmöte utan att först ingående ha behandlats av sakkunnigt folk.

Visserligen behandlades motionen av styrelsen före årsmötet. För att en sådan här fråga emellertid sakligt ska kunna avgöras av styrelser eller årsmöten, krävs att deras majoritet utgörs av rasintressenter. Så är inte fallet i vår klubb.

Därför måste vi, som jag ser det, få inskrivet i våra stadgar att ändringar i en rasstandard inte får beslutas med mindre än att detta rekommenderats av en därtill tillsatt kommitté eller likvärdig arbetsgrupp. Med likvärdig menar jag t ex den sammankomst med representanter för svenska och finska special- och kennelklubbar som hölls i Keml för två år sedan. Där enades man om en höjning av nobsens boghöjd med en cm. Förslaget antogs av SFN:s årsmöte i Kalix samma år och har nu fastställts av TK. Så bör nog gången vara.

Jag anser även att eventuella ändringar i en rasstandard bör aviseras så långt i förväg att de uppfödare som bedriver avel efter gällande standard ska kunna förbereda sig för det nya.

Slutligen — och nu till den aktuella motionen — så delar jag inte motionärernas och årsmötets åsikt att man med så enkla medel som en ökning av boghöjden kan förbättra en ras jaktligt och mentalt, om man inte samtidigt kan peka ut vilka individer avelsarbetet ska inriktas på.

AKE ANDERSSON

Skalkung-tävlingen

Årets upplaga av Skalkungtävlingen går den 7-8 oktober i Storuman — Ajaureforsen. Folke Fredriksson i spetsen för Mellersta — vår lokalklubbjätte — har aviserat kojinkvartering i stället för den vanliga hotellvarianten. Bortsett från att trivseln i timmerkojan vanligen är bättre är det naturligtvis lättare att flytta liggplatserna till fågeln än tvärtom.

Styrelsen har utsett en gammal Skalkungsräv till provedare, Kjell Hedman, med Stig Lövsström som ersättare.

Skalkungtävlingen får fr o m i år förstärkt status. Den blir vad den tidigare varit men inte kallats — Svenskt Mästerskap för skällande fågelhundar. JoF ska utöka prissamlingen och svara för en mer detaljerad uppföljning i tidningen.

Styrelsen spikade i fjol nya uttagningsregler för Skalkungen: varje lokalklubb disponerar två platser till de hundar, som

vid jaktprov har högsta poäng. Vakansplats tilldelas den hund, som har högsta poäng förutom de uttagna, oberoende av lokalklubb. 1:a pris i öppen klass räknas för 60 poäng. Vid jämförelse mellan öppenklassettor äger yngsta hund företräde.

Domarutbildning

Jaktdomarutbildningen har tagit god fart. Senast hade Staffan Forslund 21 deltagare på Södras kurs i Mora i mars 1978. Södra bjöd deltagarna på resa och mat.

Staffan Forslund har ett fint kursmaterial, som han gärna lånar ut.

Kontakta någon av SFN:s styrelse godkänd utbildningsledare: Rune Samuelsson, Egon Grubbström, Hans Westerlund, Stig Lövsström, Staffan Forslund och Torwald Mårtensson.

SFN har 48 jaktprovdomare men vi behöver fler. Många domare kan även önska en uppräskning av kunskaperna.

Från lokalklubbarna

Övre Norra

av RUNE SAMUELSSON

□□ De som sysslar med skogsfågeljakt har ofta ett stort intresse för klimat och väder. Man drömmer om ljumma, tidiga vårar och varma somrar. En viktig förutsättning för rika småviltstammar är gynnsamma förnyingsbetingelser.

□□ I skrivande stund — i början av maj — är den sena vårens ankomst knappast märkbar. I stort sett är vinterns snötäcke intakt, även om snödjupet är ringa. För skogshönsen erbjuder sydsluttningarnas barfläckar tillräckligt med "grönfoder". De skogsfåglar som fanns i höstas har överlevt vintern. Tjäderstammen är fåtalig, men inte fattigare än t ex 1967. Orren var under 60-talet nästan borta från inlandet och är nu på sakta frammarsch.

□□ Den självreglerande skogsfågeljakten har samma variation som fågelstammen. Under år med liten fågeltillgång är jakten ofta synnerligen blygsam och avskjutningen minimal. Men det påverkar också andra aktiviteter som lokalklubben och valpmarknaden. Medlemsantalet har sjunkit för första gången och det fordras extra ordinära insatser av i första hand styrelsen om medlemsflykten ska stoppas. Valpmarknaden är i det närmaste obefintlig, speciellt för finsk spets. Hos oss anses den vara en extrem jakthund och behövs därför inte i dessa "fågel fria" tider, då norrbottensspetsen som en snäll hemmahund bättre kommer till sin rätt.

□□ Lokalklubbens årsmöte var gles befolkat, men ändå inte betydelselöst. Vi fick en ny ordförande — Tore Strandgård — och vi tror att hans kunskaper och framåtanda på ett gynnsamt sätt kommer att påverka klubben. Till kassör valdes en ung eldsjäl — Kenny Årlebrand — och i honom har vi en morgondagens man. Det är välbetänkt att satsa på ungdom och friskhet. I övrigt kvarstår den tidigare styrelsen.

□□ Gällivarutställningen hölls som vanligt i mars. Drygt 30-talet hundar fanns på plats. Kvaliten var mycket hög och t ex många av de finska spetsarna var tidigare CK-belönade, men dessvärre gav inte siffrorna belägg för detta faktum. Något överraskande vann tikarnas segrarklass av Ukkos Zilva, äg Stig Brännvall, som i sin tur besegrades av Kirunatiken Sanna, äg Tore Strandgård. Hon är av hög klass och är en av de bättre tikarna inom rasen, varför BIR för hennes del var välförtjänt. Hanhunden Nicko, äg Karl-Gustav Johansson fick CK och blev BIM. Bland norrbottensspetsen vanns BIR av rasens framgångsrikaste utställningshund just nu, NORD U CH Näbsens Tell, äg Kenny Årlebrand och BIM av Vira, äg Lena Samuelsson. Som helhet blev tillställningen avslagen. Vi måste skärpa oss till nästa år, för i annat fall så förlorar Nunisvaara-utställningen sin betydelse.

□□ Som tidigare har vi utställning i samband med midsommarfestligheterna på den natursköna Tarendöholmen. Man önskar att något av andan inom Mellersta skulle begåvas även oss. Där i Storuman fanns de flesta medlemmarna församlade med ett imponerande hundantal. Man träffades, diskuterade hundar och tjäderjakt.

□□ Vi vill hälsa alla från när och fjärran välkomna till Tarendöholmen. Det är viktigt med kontakter oss SFN:are emellan. Vad sedan hunden får för pris är av mindre betydelse. Det viktiga är att en sakkunnig domare ger en objektiv bild av hunden, vi får bekanta oss med varandras hundar och trivas i största allmänhet.

Norra

av LARS-ERIK HOLMBERG

□□ SFN/Norras traditionella vårutställning den 7 maj blev en succé i många avseenden.

Vädrets makter log mildt mot arrangörer, deltagare och åskådare och sällan har vårsolen lyst över en utställning som hållit så hög kvalitet.

Bestyrelsen bestående av Tore Ögren (kommisarie), Evert Lindberg och Bo Granström samt garvade ringsekreteraren Sigrid Grahn skall ha en blomma för de fina arrangemangen. En extra ros tilldelas Gerdt Laestander som kan konsten att rekrytera nya förmågor till det viktiga och slitsamma klubbarbetet.

Totalt samlade utställningen 41 hundar, varav 19 nobsar. Femtio betalande åskådare kunde räknas in till glädje för kassör Asta Rova som lovat vakta kassan ännu ett år. Det stora intresset för utställningen måste tillskrivas det arbete som bl a Gerdt lagt ner i Arvidsjaur till våra "småspetsars" fromma.

○ Tore Strandgård dömde med bravur.
Foto: L-E Holmberg.

○ S 12189/78 Troj, ägare Jerker Eriksson, Lycksele och uppfödare Rolf Axelsson, d:o, blev bästa unghund.
Foto: L-E Holmberg.

□□ Norrbottenspetsen har sedan begynnelsen haft många problem att brottas med, inte minst kvalitetsmässiga, men frågan är om man inte nu kan skönja en ljusning. Helhetsintrycket var att jämnheten ökar och kvaliteten förbättras. En liten fin representant för den kommande generationen är den av Eva-Mari Andreasson uppfödde Ricki som segrade i hanhundarnas UKK och även kammade hem ett Hp.

Segrarklassen varit tunn och endast en hund var meriterad att tävla om certifikat, som dock hölls inne av domaren.

Den efterföljande CK-bedömningen vanns av Åkes Rulle, ägare Rolf Lundgren.

De båda tikklasserna bjöd inte på några större överraskningar. Bästa tik blev championtiken Tussi, ägare Axel Skoger.

Vinstvane hannen och Norska Champion Nåbsens Tell tog hem Bir-vinsten. Även den mest kräsne Nobs-älskare måste falla för denna hund. Ägaren Kenny Årlebrand har många roliga stunder kvar i utställningsrinken med den hunden.

□□ Efter många utställningar har man vant sig med att finna finnspetsarnas tikklass av bättre genomsnittlig kvalitet än hanhundsklassen. Denna utställning visade

dock på andra kvaliteér. Många vid "ring-side" sade sig aldrig ha upplevt en så bra hanhundsklass.

Segraren i UKK, välväxte Troj, kan tillsammans med ägaren Jerker Eriksson bli ett intressant ekipage i framtiden. Milt tips är att vi här har en topphund.

Hundarna i ökl visade en sådan jämnhet och hög kvalitet att man inte avundades domaren som skulle skilja dem åt. Att kvalitetsbedöma gick ju an, men när det sedan visade sig att fem stycken var kvalificerade för skl, kändes det som gräde på moset.

Efter hård kamp avgick till slut Nicko, styrd av ägaren K-G Johansson med segern.

Tikklassen var jämn men det är värt att notera att inga unghundar var anmälda. Den helt bedårande tiken Mirra, med ägaren Per-Olov Larsson, gick som en komet genom hela klassen. Tyvärr är hon ännu ej jaktmeriterad, så hon fick bara ett CK. Titeln bästa tik erövrade hon bl a före Gerdt Laestanders Tessy, en fin jakthund som vann segrarklassen.

○ S 23304/74 Nicko, äg K-G Johansson, Malmberget, blev etta i Skl. Uppfödare: Tore Strandgård, Kiruna.
Foto: L-E Holmberg.

○ S 179/77 Ricki, ägare och uppfödare Eva-Mari Andreasson, Jokkmokk, blev etta ukk och fick också hp.
Foto: L-E Holmberg.

○ S 48979/75 Mirra, ägare Per-Olov Larsson, Laisvall, och uppfödare Tore Strandgård, Kiruna, var den hund som kanske skulle blivit Bis om publiken fått bestämma.
Foto: L-E Holmberg.

□□ Den vane och gamle segraren Ukkos Penu hade tillsammans med ägaren Stig Brännvall kämpat sig till titeln bästa hanhund och ställdes i BIR-tävlingen mot Mirra. Tikens kroppsbyggnad, rörelser och fantastiska färg matchade Penu hårt.

Domarens utslag till Penus fördel föll inte hela publiken i smaken, men alla förstod att valet var svårt.

